

Børme Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 23.

7de juni 1896.

22de aarg.

Fra Sankt Bernhard.

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstid. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. leverses det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Ell Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tredje aargang.

23. Løse.

Den syvende bøn.

ABC-klassen: Men frels fra det onde!

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Luthers forklaring.

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og Salm. 25, 10: Alle Herrens fier er miskundhed og trosfasthed imod dem, som bevarer hans pakt og hans vidnesbyrd.

Wink.

„Men frels os fra det onde!“

(Udfrielsen fra Egypten, Bbh. 25-26; Udfrielsen fra Babel, Bbh. 45; Jesu undere, Bbh. 75-82).

— Ordet „men“ knytter den syvende bøn meget nøje til den fjette, saa „det onde“, vi beider Gud frelse os fra, vel tjær betegner fristelsernes onde; meningen bliver da denne: „led os ikke ud i fristelse, men frels os fra hvævelen og alt det onde, han vil lede os udi.“

— En prest fortæller: Jeg kom en dag til en meget syg mand. Han var bleven overført; et tungt læs var gaaet over hans bryst. Stønnende laa han der paa sit fattige leie, og hustru og børn stod jamrende hos ham. Lægehjælp kunde de ikke skaffe tilveie; en gammel hørde havde belagt den kvætedes bryst med et plaster. Efter menneskelig Fjøn var helbredelse en umulighed. — Det var meget vanskeligt at finde et trøsteord. Men pludselig læste jeg paa den syges tungt aandede bryst, hvad jeg skulde sige. Det stykke papir, hvorpaa der var smurt salve paa den laarede bryst var taget af hans barns skrivebog. Derpaa stod skrevet med barnehaand det kostelige trøstefrog: „Rald paa mig paa nødens dag; jeg vil udfri dig, og du skal prise mig.“ Da jeg gjorde den syge og hans familie opmærksom paa, hvilken kostelig salve den himmelske læge havde lagt paa det kvætede bryst og paa deres hjerter, blev de dybt rørte, og ibet de fattede nyt haab, forenede de sig med mig i en indtrængende bøn om den laarede helbredelse. Og den trofaste Gud har ikke ladet sit hellige ord blive

uopfyldt. Efter nogle ugers forløb var den haardt laarede atter helbredet og givet tilbage til sin familie.

— Næbbøjet af sorg og sygdom maatte missionsprest B. Wettergren forlade Zululand efter omiret 9 aars arbejde. Efterat hans hustru havde fundet sin grav paa missionsstationens kirkegaard, fandt han sig nødt til med sine to moderløse smaa at vende tilbage til fædrelandet. Da han sidste gang havde knælet i bøn sammen med den flok, som fulgte ham paa vei ud paa bakkerne udenfor stationen, gav en kristen julier, den gamle David, ham disse ord til afsked: „Du har nok havt mangen tung dag her iblandt os; men husk paa det, lærer, at om end Gud giver sine mangen tung dag, saa giver han aldrig nogen af sine en eneste ond dag.“ — „Jeg kan ikke sige, hvor meget disse ord af den ombendte hebning styrkede mig“, sagde Wettergren selv, da han fortalte dette.

— Gud hjælper i enhver nød; men han hjælper paa en af tre maader. Enten befrier han dig helt fra byrden, eller han gjør byrden lettere, eller — han gjør dig stærkere.

— Der fortælles, at en mand i gamle dage inderlig og uafslæblig bad Gud om at faa se den Herre Kristus. Da viste han sig endelig for ham i skikkelse af et vakkert barn, som sad midt i en tornebusk. Da skjønte han, at Kristus er glemmt blandt trængselens torne, og at de, som vil komme til ham, ikke maa sty tornene.

— Fra Stockholms dødsleie fortællendes: I de første dage af April 1866 blev han sengeliggende, og hans sygeleie var til trøst og bestyrkelse i troen for alle, som kom til ham. Han kunde ikke taale, at nogen græd eller klagede. „Her er intet at sørge eller græde over, her er bare glæde“, sagde han. Og da presten sagde til ham: „Nu faar du snart lov at gaa hjem“, svarte han glad og frimodig: „Ja, jeg ved, at jeg skal blive salig, for Gud har lovet mig det.“ — Tre dage før han døde, tog han afsked med alle sine kjære. Da dette var gjort, sagde han: „Det er godt at være færdig; men jeg dør ikke idag og ikke imorgen, men maaffe tovermorgen“, og saa stede det. Den tredje dag derefter forlod hans aand den jordiske hütte. To timer før han døde, raabte han høit: „Sara, du er prestekone, læs Fader- vor“, men høit og kraftig! „Dette gjorde hun saa høitidelig og indtrængende, at det ikke glemtes af nogen af de tilstedeværende. En stund efter raabte han: „Sara, det er ganske mørkt for mig“, og atter om en liden stund: „Sara, nu er det en ren salighed.“ Der indtraadte en dyb stilhed, og saa raabte han med høit og kraftig stemme som før: „Sara, nu maa vi stilles!“ „Ja“, svarte hun, „men vi sees igjen.“ „Ja, det er ganske vist!“ sagde han. Derpaa sang han salmen: „Lov og tak og evig ære“, og saa kom døden.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

23. Lesson.

THE SEVENTH PETITION.

ABC Class: But deliver us from evil!

Catechism Class: Same as above, and Luther's Explanation.

Explanation Class: Same as above, and Ps. 25, 10: All the paths of the Lord are mercy and truth unto such as keep his covenant and his testimonies.

SUGGESTIONS.

"But deliver us from evil!"

(Deliverance from Egypt, B. H. 25-26; Deliverance from the Babylonian Captivity, B. H. 45; Miracles of Jesus, B. H. 75-82).

— The sixth and seventh petitions seem to be one double request. The soul does not first view temptation and utter its desire about this, and then view evil and utter a new desire about that; but seeing at one view temptation and evil, and knowing, moreover, how they are joined together, a prayer is uttered which, though it has two parts, is one. The end, deliverance from evil; the means, being kept from temptation.

— The very means God uses for our protection and deliverance may be another trial.

— An artist on a lofty scaffolding was so intent upon the picture on the ceiling that he forgot the danger of his situation. Back and back he stepped, reviewing his painting—back to the very edge of the platform. Another step and he would have been a mangled corpse below. Quick as thought, too sagacious to warn him of his peril, one seized a brush, and proceeded to disfigure his beautiful picture. Rushing forward to arrest the rude arm, the indignant painter cried, "What have you done?" "Saved your life," was the answer.—We are often taken up with our picture-painting, till "there is but a step between us and death." Suddenly in severe mercy, God causes our pleasant handiwork to be marred. Shall we complain? Nay, we must thank our Deliverer. We are drawn from the verge of perdition, snatched from the power of temptation, saved from eternal evil. Our trials are thus our life.

— "Mid all my store of blessings manifold
I count this chiefest, that my heart has bled."

— Evils, which in themselves would be terrible, cease altogether to be evils when Christ is with us to bless them and help us bear them.

— A clergyman one day promised his children that he would take them to see the happiest man he knew. To their astonishment he took them to a poor garret, in which lay a young man, poor, and dying with consumption, but with a

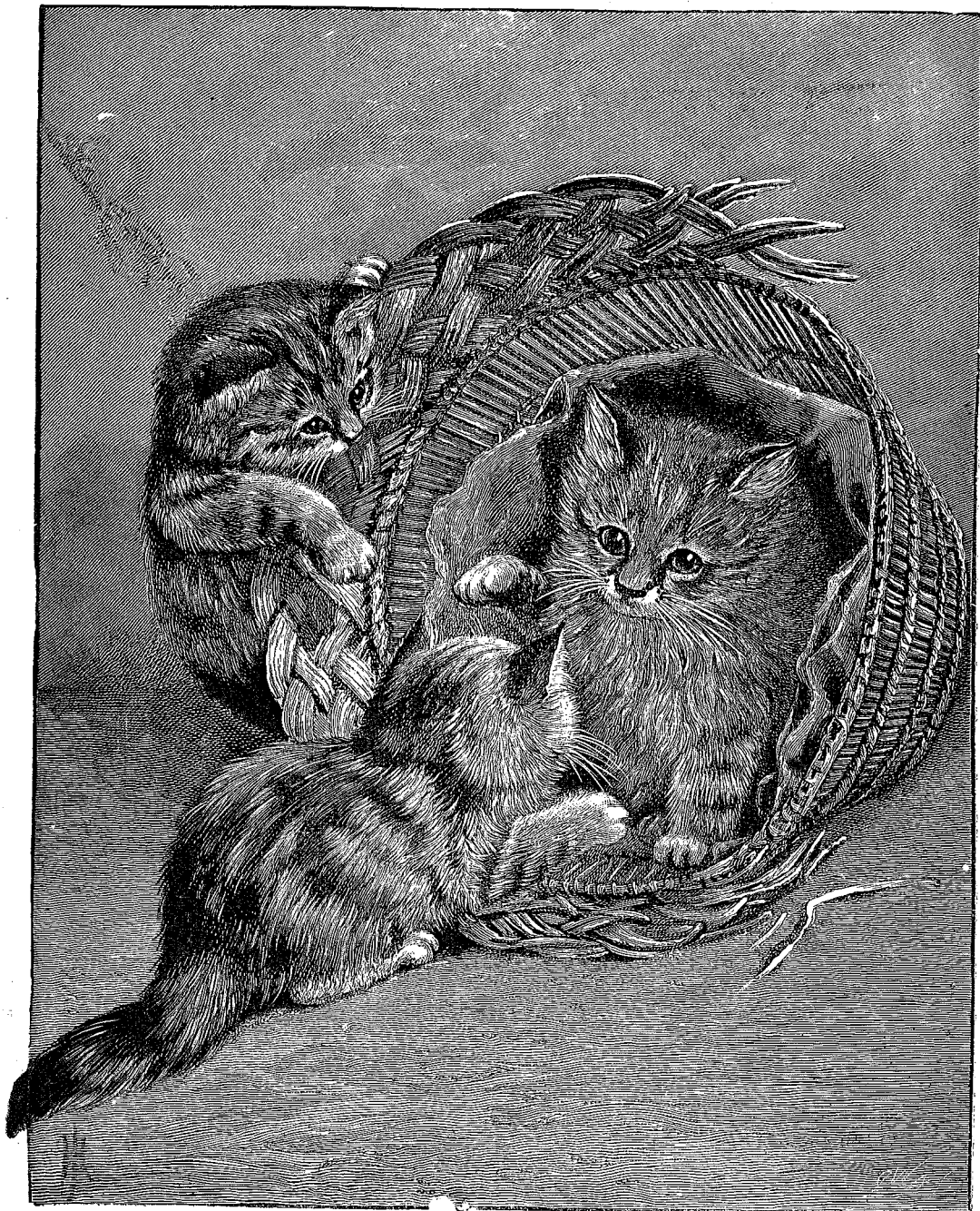
joy that radiated through his whole countenance from the light of God which shone within him.

— Children sometimes stretch a silver thread in the window between the sashes, to make an Aeolian harp. And while the air is calm and still, there is no music. But when the wind blows softly a faint murmur of music is heard; and the stronger the wind the louder and sweeter the melody becomes. It is so with many a human heart. The purest, holiest songs of joy are often heard from those, the chords of whose souls are beat upon by sorrows.

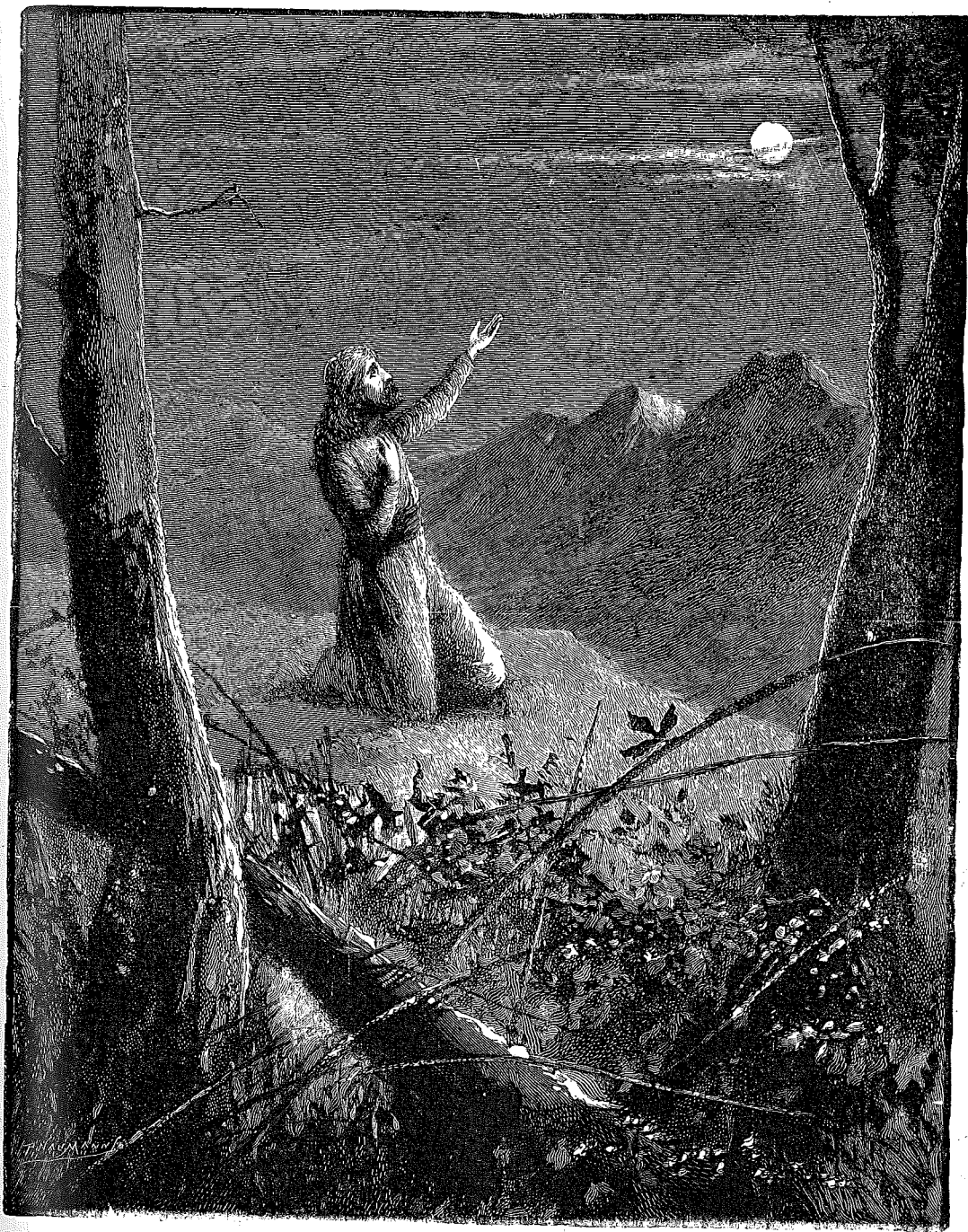
— There is an old story told, that a monk, in days gone by, found the crown of thorns which had encircled the Savior's brow. He laid it on the altar in the chapel on Good Friday, and he and his flock looked with reverential awe on that dreadful crown, so hard and rugged, with its awful stains of blood. Very early on Easter morning he came to the church to remove the dreadful relic, which would have been so strangely out of harmony with the bright thoughts of Easter Day. When he opened the door and entered, he found the whole church filled with a wondrous perfume; and the early sunlight, shining through the eastern window, fell upon the altar. There still lay the crown of thorns, but it had burst into flowers of rarest loveliness and sweetest fragrance. Ah, we shall see one day, not in legend, but in the bright light of the eternal Easter, that flowers which can never fade grow only upon crowns of thorns.

— A gentleman who visited a school for the deaf and dumb was asked by the superintendent to write a question on the blackboard, in order to test the intelligence of the children. Not being a man of ready wit, he thoughtlessly wrote down the question, "Why is it that you are both deaf and dumb, while I can hear and speak?" A bright little fellow stepped forward without a moment's hesitation, and wrote in reply, "Even so, Father; for so it seemeth good in thy sight."

— "Walter," said a gentleman on a ferry-boat to a poor helpless cripple, "how is it, when you cannot walk, that your shoes get so worn?" A blush came over the boys pale face, but after hesitating a moment, he said, "My mother has younger children, sir; and while she is out washing, I amuse them by creeping about on the floor and playing." "Poor boy!" said a lady standing near, not loud enough, as she thought, to be overheard, "what a life to lead! What has he in all the future to look forward to?" The tear started in his eye, and the bright smile that chased it away showed that he did hear. As she passed by him to step on shore, he said in a low voice, but with a smile, "I am looking forward to having wings some day, lady."

Ratungerne morer fig.

Jesus beder.

Den gamle raringen.

(Fortsættelse.)

„Ja, hvad skal der ellers blive af barnet?“ svarte mor Peters forkræftet. Hun kan ikke hele sit liv sælge vindmøller. Hun maa dog med tiden tjene sin brød paa en anden maade.“ — Karlet lo.

„Det vil hun nok komme til. Det vilde være sørgeligt, hvis hun ikke skulde det. Det første hun tænkte paa, da hun kom til mig, tror jeg næsten var, hvorledes hun selv skulde tjene sit brød. Der ser vi ogsaa, at den lille søger at gjøre den nytte, hun kan.“

„Det er nok sandt; men hun gjør blot, hvad hun synes er morsomt. Det kan umulig gaa i længden; hun maa lære at arbejde, og vi maa sende hende i skole.“

„I skole! Tror De hun vil like sig der?“

„Ja hvorfor ikke? Hun vil der have venner, som hun kan lege med, og baade lære at sy og strikke og læse, og paa den maade kan der om en fem-sjets aar blive noget ordentlig af hende. De har taget den lille til Dem og er i faders sted for hende; det er derfor ogsaa Deres pligt at sørge for, at hun lærer noget. Hvis man ikke tjener sit brød paa en ærlig maade, vil man komme til at stjæle. Vil De kanse, at hun skal blive en tyv? Hvis De ikke selv vil sørge for barnets opdragelse, saa maa De sende hende paa et eller andet barnehjem.“

„Ja, jeg skal sende barnet paa skole, mor Peters! Vær bare ikke saa skrækkelig vond! Ella skal komme paa skole, jeg lover Dem det.“

Han drog et tungt suk og sagde for sig selv: „Hvor vanskeligt det dog er at opdrage et barn.“

15. Kapitel.

En dag i skolen.

En vakker dag i mai maaned vandrede Ella for første gang afsted til skolen. Hun havde været meget uheldig, fordi hun ikke længere fik lov til at vandre om med far Karlet, og først da mor Peters fortalte hende om de smaa veninder og den snilde lærerinde, som fortalte saadanne vakre historier for dem, begyndte hendes ansigt at lysne noget.

En del forkræftet, men alligevel nogenlunde vel tilmode, traadte Ella med sin lille

kurv under armen ind i en stor sal, hvor allerede mere end femti børn var samlede. Nysgjerrig rettedes femti par øine mod den indtrædende; hun følte sig temmelig forlegen ved at blive saaledes betragtet, og satte sig med sænket hoved paa den plads, som lærerinden viste hende. Sin kurv stillede hun ved siden af sig paa gulbet. Ingen talte et venligt ord til hende; der hørtes blot en hvissen bortigjennem salen, børnene lo og snakkede om „den nye“. Og „den nye“ blev rent ængstelig tilmode, og taarerne kom i øinene paa hende.

Imidlertid maatte det ene barn efter det andet reise sig og læse for lærerinden, som havde formået den nyankomne til endelig at høre godt efter. Ella søgte at høre efter, saa godt hun kunde; men desværre, hun forstod ikke stort af altsammen. Jo mere hun anstrengte sig, desto mere forstumlet blev hun i hovedet. Og fluerne surrede og solen stegte, og børnene læste i kor — det havde altsammen en saa søvndyssende virkning paa den trætte pige, at hun tilsidst ikke kunde holde øinene oppe længere. Hun tænkte endnu engang paa, hvor fornøjet nu far Karlet vandrede gennem de liblige gader, mens hans lille pige maatte sidde i denne store uhyggelige sal mellem alle de fremmede børn — men tilslut kunde hun slet ikke tænke længere, hendes hoved sentefedes med paa bordet; hun var sovnet.

Et haardt stød mod hendes albue vækkede hende atter. Hun kunde i første øieblik ikke rigtig sanse sig, hvor hun var; hun hørte heller ikke med engang de andre børns sagte latter, men sprang op, gned sig i øinene og raabte:

„Her er jeg, far Karlet! Hvad er det du vil?“

Sele barneflokken begyndte selvsølgelig at storle, og lærerinden vendte sig med et strengt blik mod Ella, som nu skamfuld gjemte ansigtet mellem hænderne.

„Sy, din uskikkelige pige!“ sagde hun. „Tænk, straks den første dag saaledes at forstyrre de andre børn! Gaa bort og stil dig i krogen; der kan du ialfald ikke forstyrre nogen.“

Den stakkars Ella ablød uden at svare et ord. Hun hørte ikke mere, hvad der foregik omkring hende, men søgte blot at skjule sin graad.

Tilslut var timen forbi. Børnene tog sin skolemad og skyndte sig ud.

„Bil du kanske blive alene inde?“ spurgte lærerinden barsk. Ella tog sin kurb og skyndte sig ud efter de andre. Men hun vovede ikke at blande sig mellem, de andre børn; hun satte sig i en krog af gaardsrummet og tog sin skolemad frem. Ingen nærmede sig hende, ingen opfordrede hende til at være med at lege, og hun kunde blot høre enkelte ord af, hvad de talte om.

„Hun er en liden heks!“

„Er det sandt, er hun virkelig en heks?“

„Hun gaar jo om i gaderne med koste“, svarte en onskabsfuld liden ting. „Og heksene har jo altid koste.“

„Mama har fortalt, at gamle Karlét har skjaælet hende et eller andetsteds.“

„Det er ikke sandt. Hun er faldt ned fra luften lige i skuldrene paa den gamle, da han en aften spadserede udenfor slottet, og siden har han ikke kunnet blive kvit hende.“

Alle begyndte at le.

„Lad os spørge hende. Hun maa vel selv vide det. Lad os faa hende til at fortælle sin historie.“

Dette forslag lod til at vinde bifald, og hele flokken styrkede hen mod Ella, der forskrækket trykkede sig op mod muren.

„Hvad hedder du?“ begyndte en af de største piger.

„Elisabeth Karlét“, svarte den lille med skjælvende stemme.

„Er da gamle Karlét din far?“

„Nei, min virkelig far er død; han faldt ned og slog sig ihjel.“

„Heder din mor madam Karlét kanske“, spurgte en næsevis mindre pige.

„Stille Grete“, sagde den store pige og vendte sig derpaa mod Ella og sagde:

„Hvad var din mor for noget?“

„Mor spillede komedie“, svarte Ella, uden at lægge skjul paa noget.

Disse ord efterfulges af en høi latter. Ella havde hidtil aldrig med nogen særlig kjærlighed tænkt tilbage paa sine forældre; men børnenes spørgsmaal bragte pludselig moderens venlige, blege ansigt til at træde frem for hendes øie. Hun erindrede, hvor omhyggelig hendes mor altid efter endt forestilling om aftenen havde klædt af hende, før hun tænkte paa sig selv; det var, som om hun atter følte hendes kys paa sin pande, og børnenes spottende latter saarede hende saa dybt, at hun paany brast i graad.

„Hvad hylter du for, din dumme ting.

Har man seet mage til pibesild!“ raabte de i munden paa hjerandere. „Kom lad os ligesaa godt gaa fra hende, saa kan hun sidde der og futre, hvis hun synes, det er noget morsomt.“

Børnene begyndte paany at lege og brød sig nu ikke mere om Ella, indtil lærerinden raabte til dem, at nu maatte de atter komme ind. Ella anstrengte sig paa enhver mulig maade for at være opmærksom; men hun maatte atter og atter tænke paa, at det jo ikke var, som far Karlét havde sagt; de andre børn var ikke snilde og vilde ikke lege med hende, og lærerinden fortalte ingen vakre fortællinger. Havde han da kanske narret hende for at blive hende kvit? Tanken herpaa forfulgte hende hele formiddagen, og det var med angst hun skyndte sig ud, da tilsidst stolen sluttede. Hun havde haabet saa sikkert paa, at Karlét havde ventet paa hende udenfor, men han var ikke at se paa nogen kant.

„Har han da virkelig forladt mig?“ sagde hun sørgmodig og blev staaende en stund og ventte udenfor døren. Endelig bestemte hun sig til at gaa hjemover alene; men da spærrede to udstrakte arme veien for hende.

„Er du nu endelig holdt op at skrige?“ spurgte en spottende stemme, og hun saa en af de andre skolepiger staa foran sig. Dette bragte al hendes angst og sorg til at vende tilbage, og taarerne begyndte at strømme paany.

„Nei, se nu hylter hun igjen“, raabte pigens til en af sine kamerater, og snart var det forskrækkede barn atter omringet af en hel flok uskikkelige børn.

„Det er saa længe, siden det har regnet! Det er godt hun væder gaderne!“ sagde en.

„Hun har vist hørt, at man gjerne vilde have en brønd her!“ sagde den anden.

„Gille heks, hvor har du kostene dine?“ bemærkede en tredje. „Kan du spille komedie? Skynd dig og lad os faa se, hvad du kan!“

„Dans en pen dans for os!“

„Kom, du danser i midten og vi rundt om dig!“

Børnene greb hjerandres hände, saa de dannede en ring om Ella og gav sig til at danse og hoppe alt, hvad de kunde. Ella søgte forgjæves at slippe bort. De lo og sang, stødte hende og puffede hende og forsøgte at spotte hende paa enhver mulig maade.

(Fortættets.)

Halvdød af kulde og udmattelse.

(Med billede.)

Han har arbejdet sig frem gennem den dybe sne, saalænge han har kunnet; men sneen faldt tættre og tættre, og det blev mere og mere besværligt at komme frem. Mere end én gang har han sagt til sig selv: „nu orker jeg ikke mere.“ Og alligevel har han slæbt sig videre; han ved, at han sandsynligvis vil blive dødens sikre bytte, hvis han lægger sig ned.

Men tilsidst synker han om; han formaar ikke at gaa et skridt videre; han ved heller ikke, hvor langt han har igjen til herberget hos de gode munke, hos hvem saa mangen en dødsstræt vandrer havde fundet hvile og trofast pleie. Og sneen bliver endnu en stund ved at falde og dækker halvt den stakkels mand, som ligger bevidstløs og snart vil sove dødens søvn.

Den trætte vandrer var imidlertid nærmere herberget, end han havde tænkt. Det er ikke første gang, han vandrer over Sankt Bernhardsfjeldet, han har mere end én gang før hvilet sine trætte lemmer hos de menneskekjærlige munke, og han har breve med til dem, og dog skulde han den gang ikke finde frem til deres varme bolig, men segne om ikke en halv fjerdeding vei derfra i den trange klippekloft.

Men oppe i herberget har man anet, at en eller anden er ude og kæmper i snestormen; den trofaste, store prægtige hund er saa urolig af sig, og da man slipper den ud, begynder den at tude og gjø. Flere af munkene gjør sig færdige til at følge med den; det var ogsaa nu holdt op at sne, og snart efter skynder tre hættelædte munke med lange stave sig efter den kloge hund. Denne springer henad den næsten aldeles tilsnæede vei, de havde vanskeligt for at følge den, og den var kommen et stykke i forveien for dem, da de hører den begynder at gjø henne i klostet. Dette bringer dem til at skynde sig endnu mere, og snart er de naaede frem til det sted, hvor den stakkels reisende er sunket om. De forstaaer snart, at der endnu er liv i ham; de er altsaa komne tidsnok!

De bringer ham hurtigt hjem, og her

kommer manden snart til bevidsthed og faar en saa omhyggelig pleie, at han snart friff og med nye kræfter kan fortsætte sin besværlige vandring.

Jesus beder.

(Med billede.)

Her staar ikke saa faa gange i bibelen fortalt om vor Herre og Frelser, at han søgte at være alene for at bede til Gud; især er det Lucas, som oftere nævner dette træk fra Jesu liv. Saaledes fortælles der blandt andet i Luc. 6, 12, „at han gik ud til bjerget for at bede, og han blev natten over i bøn til Gud.“

Paa vort billede finder vi ham en aften eller nat paa et bjerg alene og bedende til Gud. Han beder sin fader om kraft og styrke; men han beder visjelig ogsaa for sine kjære disciple og for andre om Guds bistand og hjælp.

Ogsaa du kjære barn trænger at bede til Gud. Søg undertiden at faa være alene for at kunne knele ned og bede til den himmelske fader. Du trænger selv hans hjælp og velsignelse hver eneste dag, og du kan hjælpe far og mor og alle dine kjære ved at bede for dem; de trænger dine bønner. Glem det ikke. Bed rigtig flittig til ham!

Dpl. paa gaader i nr. 21.

Begravne byer: 1. Bilna — Belle.
2. Rom — Tromsø.

Sirkantgaaden: M I K A
I V A R
K A I N
A J R N O

